INTERNET STIFTELSEN

2023-08-18

Finansdepartementet

Fi2023/01693

Internetstiftelsens svar på frågor om dagens och framtidens utmaningar på konnektivitetsområdet

Internetstiftelsen har beretts tillfälle att svara på ett antal frågor dagens och framtidens utmaningar på konnektivitetsområdet.

Om Internetstiftelsen

Internetstiftelsen är en oberoende, affärsdriven och allmännyttig organisation. Vi verkar för ett internet som bidrar positivt till människan och samhället.

Vi är en stiftelse och vår urkund slår fast att vi ska säkerställa en stark och säker infrastruktur för internet som tillgodoser dagens och framtidens behov i Sverige samt främja forskning, utbildning och undervisning med inriktning på internet. Vi ansvarar för internets svenska toppdomän .se och sköter även drift och administration av toppdomänen .nu. Intäkterna från affärsverksamheten finansierar en rad satsningar i syfte att möjliggöra att människor kan nyttja internet på bästa sätt och att ge kunskap om internetanvändningen i Sverige samt digitaliseringens påverkan på samhället. Vi tillhandahåller evenemang och utbildningsinsatser som gör det enklare att förstå och använda internets tjänster och som bidrar till ökad kompetens och fler möten som främjar internetinnovation.

Avseende Regeringskansliets frågor

1.Hur kommer det sammantagna behovet av konnektivitet att se ut under de kommande åren?

Den snabba digitaliseringen ställer allt högre krav på vår internetinfrastruktur. Vår digitala infrastruktur blir allt viktigare och kan i många fall vara en fråga om liv och död.

Vikten av en tillgänglig och robust infrastruktur blev tydlig bland annat under pandemin. Med utmaningar som t.ex. klimatförändringar och den geopolitiska situationen i vårt närområde kan behovet av en väl utvecklad och robust konnektivitet som når alla i samhället inte underskattas.

För att möta dagens och framtiden behov av konnektivitet behövs en politisk ambition med tydliga mål som möter behoven när nuvarande bredbandsstrategi löper ut.

2.Vilka delar av samhällsutvecklingen är viktiga att ta i beaktande?

Det är viktigt att ta en bred ansats i utvecklandet av konnektivitet. Dagens samhälle ställer höga krav på en väl fungerande digital infrastruktur.

Utifrån ett slutanvändarperspektiv är behovet av en stabil internetuppkoppling grundläggande. Det är också viktigt att kunna verifiera att man får det man beställt. Fokus ligger i dag främst på hastighet, men det finns flera saker som är minst lika viktiga att titta på när man ska välja internetleverantör och uppkoppling. Till exempel tillgänglighet, svarstider och att data levereras korrekt, se mer om detta under fråga 3.

I sammanhanget kan Bredbandskollen nämnas. Det är ett kostnadsfritt verktyg från Internetstiftelsen där man kan testa sin internetuppkoppling. Resultatet kan man bland annat använda för att se om man får det bredband man betalar för.

3. Vilka utmaningar finns för utvecklingen av den grundläggande infrastrukturen?

Det finns flera utmaningar för utvecklingen av den grundläggande infrastrukturen. I dag är den inte tillräckligt säker och robust för dagens behov. Det finns också brister i tillgänglighet och sårbarheter i systemet som behöver åtgärdas. Detta kräver stora investeringar och underhåll.

En utmaning som Internstiftelsen identifierat och arbetat med är behovet av en definition av internetaccess. Enligt nuvarande digitaliseringsstrategi ska Sverige vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Men för att veta när målet är uppnått behövs en gemensam definition av vad internetaccess är. Med projektet Internetaccess samlade Internetstiftelsen operatörer, tekniker och andra intressenter för att gemensamt ta fram en definition av vad internetaccess är. Projektet bestod av flera faser som följt efter varandra. I den första fasen togs en definition på vad en internetaccess är fram som finns att hitta via vår hemsida: Internetstiftelsen_Internetaccess_Definition_Version_10_A4.pdf

Definitionen kan ligga till grund för ett framtida mätverktyg och en prototyp av ett mätverktyg har utvecklats. Sedan definitionen blev klar har vi också genomfört en behovskartläggning genom att intervjua många olika organisationer i offentlig och privat sektor. Att det finns behov av att mäta råder det inga tvivel om. En specifik tjänst som levereras av omsorgen kanske inte kräver så mycket bandbredd, men ställer höga krav på tillgänglighet. En annan tjänst kanske kräver just bandbredd och att paketförlusten är minimal.

I projektet genomfördes även ett "Proof of Concept", med användarfall som involverade regioner i Sverige samt vård- och omsorgsgivare. Bland annat mättes tillgänglighet på både mobil och fast uppkoppling, samt kvaliteten på anslutningarna.

Projektet drog slutsatsen att om vi i Sverige ska kunna möjliggöra upphandling av internetförbindelser och implementering av dem för samhällsviktiga och kritiska, digitala tjänster av olika slag, för användarfall inom exempelvis vård, skola, omsorg, distansarbete och distansundervisning måste det finnas kunskap och samsyn avseende de tekniska kraven för de olika tjänsterna. Dessa måste verifieras bland annat genom mätningar av internetaccesser. Internetstiftelsen och projekt Internetaccess kan bidra till att höja kvaliteten på den svenska internetinfrastrukturen. Information om projektet finns på vår hemsida, Projekt Internetaccess.

I sammanhanget kan också Internetstiftelsens Hälsoläget, en mätning av hälsoläget i .se-zonen, nämnas. Genom en löpande mätning mäter Internetstiftelsen säkerhetsstatusen för utvalda svenska domäner som är viktiga för att samhället ska fungera. Internetstiftelsens löpande koll av hälsoläget för vitala delar av internets infrastruktur i Sverige visar att det fortfarande finns mycket att göra för säkerheten.[1]

4. Vilka förutsättningar behöver vara uppfyllda för att möta behoven av konnektivitet?

Alla människor i Sverige ska ha samma rätt och möjlighet att utnyttja internets tjänster. Förutom faktisk uppkoppling är det viktigt att människor har tillräcklig kunskap för att kunna använda sig av internet och känner sig trygga att göra så. Men information om detta finns bl.a. i Internetstiftelsens årliga rapport Svenskarna och internet. Det är en viktig del för ett hållbart digitalt samhälle att satsa på digital kompetens och att motverka digitalt utanförskap.[2] För att detta ska kunna uppnås är det viktigt att ha ett helhetsperspektiv i frågan om behoven och utvecklingen av konnektivitet.

5. Vad behöver olika aktörer bidra med?

För att öka robustheten och tillgängligheten av den digital infrastrukturen behövs en bred samverkan mellan branschens aktörer. I dag är marknaden fragmenterad vilket inte gagnar tillgängligenheten eller samhällsutvecklingen. Det finns många lärdomar att dra från arbetet med den nuvarande bredbandsstrategin och inför det kommande arbetet behövs ett helhetsgrepp med hög ambitionsnivå och fokus på långsiktig hållbara

[1] Mer information finns på vår hemsida, se bl.a. Nätets hälsokoll visar att mycket behöver göras för säkerheten | Internetstiftelsen.
[2] Internetstiftelsen är bland annat initiativtagare till DigidelCenter; en plats dit medborgare kan komma och få hjälp med digital samhällsservice och lära sig hur man kan använda olika digitala tjänster.

lösningar som kommer alla i samhället till gagn både vad gäller robust och utbyggd infrastruktur till faktiskt antal digitalt aktiva.

Internetstiftelsen har redan ett flertal tillgångar och resurser som skapar en bild av nuläget och kan ta ett ytterligare ansvar för att samla aktörer för att utveckla konnektivitetsområdet givet att Regeringskansliet ser ett sådant behov.

För mer information eller frågor finns Internetstiftelsen tillgänglig för dialog.

För Internetstiftelsen

Carl Piva, VD